

După cinci ani de reprezentare și de creare a unor relații speciale și fără precedent între Statele Unite și România, fostul ambasador și actualul ministru de Externe Mircea Geoană a predat ștabela unui diplomat tânăr, a cărui misiune cheie era să mențină același statu quo între cele două țări.

Domnul Sorin Ducaru, după mai bine de trei ani în funcția de șef al diplomației române din Statele Unite nu și-a dezamăgit mentorul și nici diaspora română, care îl consideră un diplomat extrem de popular și un profesionist de excepție. Un om afabil, accesibil și conștient de răspunderea majoră încredințată, ambasadorul Ducaru poate avea motive reale de satisfacție pentru o performanță remarcabilă, care include intrarea României în NATO, creșterea investițiilor americane în România și îmbunătățirea considerabilă a imaginii acesteia în Statele Unite. Reîntors la Washington după vizita secretarului american Donald Rumsfeld în România, domnia sa ne-a împărtășit în exclusivitate poziția sa și a actualei administrații de la București vis-a-vis de relațiile cu Statele Unite.

Ștefan Minovici: Domnule ambasador, ne aflăm fără îndoială într-un moment de bilanț în relațiile bilaterale româno-americane. La finele primului mandat al Administrației Bush se va încheia și mandatul actualei echipe guvernamentale din România. Cum ați caracteriza aceste relații la momentul actual?

Sorin Ducaru: Relația bilaterală româno-americană a avut un curs consecvent ascendent, începând cu perioada de după 1989, care a permis așezarea acestei relații pe baze noi, și anume pe împărtășirea unor valori

ÎNȚELEGERI, ALEGERI , ȘI PRELEGERI

De vorbă cu excelența sa Sorin Ducaru, ambasadorul român la Washington

comune, ale democrației, ale creării cadrului democratic în țara noastră, a dezvoltării economiei de piață și a valorificării potențialului strategic al României.

Aici aș semnala câteva etape: de la semnarea Parteneriatului pentru Pace, în 1994, - o inițiativă americană - la inițierea Parteneriatului Strategic în 1997, la perioada de vârf a relației bilaterale din ultimii patru ani, care a consacrat statutul de alianță cu SUA. Acești patru ani au coincis cu mandatul Administrației Bush și mandatul actualului Guvern român și au marcat un nivel fără precedent în relațiile bilaterale, inclusiv prin câteva realizări care sunt remarcabile, la o analiză obiectivă. Aș aminti aici votul unanim în Senatul american al Protocolului de Aderare al României la Alianță. Să nu uităm faptul că SUA au fost consecvent un promotor al extinderii NATO. După preluarea mandatului său, președintele Bush a avut în capitala Poloniei, în vara lui 2001, o alocuțiune remarcabilă în care prefigura implicit o viziune pentru o nouă extindere a NATO, anunțând posibilitatea extinderii de la „Baltică la Marea Neagră”.

Tot în această perioadă, mai precis în 2003, România a obținut din partea Administrației SUA, statutul de economie de piață funcțională. Aceasta s-a realizat în baza unei analize la care au contribuit companiile

americane implicate efectiv în afaceri cu România. Acest fapt s-a reflectat și în plan real, în relațiile de afaceri, în 2003 atingându-se cel mai mare volum al relațiilor comerciale bilaterale din istorie, peste un miliard de dolari. De asemenea, odată cu prefigurarea perspectivei de aderare la NATO s-a manifestat și o creștere semnificativă a investițiilor în România.

Totodată, aș vrea să adaug faptul că am intrat într-o etapă în care am evoluat de la statutul de parteneri strategici, la acest profil al unei relații strategice bilaterale, în contextul noii calități a României de aliat al SUA în cadrul NATO, precum și prin contribuțiile efective, concrete, pe care România a putut să le aducă,

atât în cadrul unor problematice majore, precum lupta împotriva terorismului, dar și în aspecte privind stabilitatea regională.

Ș.M.: Care credeți că sunt elementele care au definit în ultima vreme relațiile politice și economice dintre cele două țări? Credeți că americanii au înțeles mai bine afinitatea pe care românii o au față de aceștia?

S.D.: Aș dori să evidențiez, ca o tendință definitorie a ultimilor ani, intensificarea fără precedent a dialogului politic care a avut ca efect implicit și o creștere a vizibilității României în spațiul american. Aș dori să semnalez faptul că, în fiecare din ultimii patru ani, am avut ocazia unor contacte bilaterale la cel mai înalt nivel, ceea ce este fără precedent în relațiile bilaterale. Menționez în acest sens vizita din 2001 a premierului Adrian Năstase la Washington, vizita la București din 2002 a președintelui Bush și mesajul său. Și vreau să subliniez în acest context, că acest mesaj - că poporul american respectă caracterul poporului român și că SUA va sta alături de România în fața oricărei primejdii - a fost extrem de onorant pentru poporul român. De menționat, de asemenea, vizita oficială a președintelui Ion Iliescu la Casa Albă din noiembrie 2003 și vizitele premierului Adrian Năstase

din martie, respectiv iulie a.c. Acest fapt nu s-a mai repetat în alte etape istorice ale relației bilaterale. De asemenea, intensitatea dialogului la nivel ministerial a fost reliefată de numeroasele contacte politice cu partenerii americani: întâlnirile ministrului român de Externe, Mircea Geoană, vizitele în SUA ale miniștrilor Ion Mircea Pașcu, Mihai Tănăsescu, Dan Nica, Dan Ioan Popescu, precum și ale altor miniștri români, vizitele în România ale secretarilor americani Colin Powell, Paul O'Neil, Don Evans, Spencer Abraham, precum și recenta vizită a secretarului Apărării al SUA, Donald Rumsfeld, la Constanța, București și Poiana Brașov.

După cum este firesc, toate aceste contacte au generat o creștere a vizibilității României în mass-media din SUA. Aș dori să menționez, în acest sens, cu titlu de exemplu, în mod cu totul deosebit, impactul mediatic al campaniei pentru NATO și invitarea României în NATO, la Praga, vizita președintelui George W. Bush la București, precum și vizitele oficialilor români, care s-au bucurat de o acoperire mediatică semnificativă. În acești ultimi ani am avut parte de publicarea unor articole de opinie semnate de președintele, prim-ministrul și ministrul de Externe ai României în marile cotidiene

americane The Washington Post, The Washington Times, The Wall Street Journal, Chicago Sun-Times și altele, ceea ce nu a fost cazul cu ani în urmă. În mod similar, un interes sporit a fost manifestat pentru evoluțiile din plan economic. Cu titlu de exemplu, aș dori să menționez reflectarea de care s-a bucurat în presa americană îmbunătățirea ratingului de țară pentru România, semn al interesului pentru afacerile cu România și pentru afirmarea României ca obiectiv turistic pentru americani. Acesta este doar un început în eforturile noastre consecvente de a genera o vizibilitate sporită, în cooperare cu partenerii politici, cu comunitățile românești și cu dumneavoastră, presa româno-americană.

Ș.M.: Care sunt cele mai mari obstacole cu care se confruntă România în relațiile cu Statele Unite?

S.D.: Nu cred că se poate vorbi de obstacole, atunci când ne referim la relația României cu Statele Unite. Este o relație bazată pe împărtășirea unor valori comune și a unor interese comune, mai ales în planul asigurării securității și stabilității, al promovării relațiilor bilaterale economice și al promovării democrației și dezvoltării economice în plan regional și internațional.

Sigur că sunt și subiecte aflate în discuție pe agenda bilaterală, dar care nu sunt neapărat chestiuni legate strict de cadrul bilateral, unele având chiar o relevanță multilaterală. Unul dintre aceste subiecte ar fi, de exemplu, diferența dintre regimul tarifar aplicat în prezent de Uniunea Europeană pentru companiile americane și barierele tarifare mai mari aplicate de România unor țări, printre care și Statele Unite. Având în vedere că România a moștenit din perioada de dinainte de 1989 un nivel ridicat al barielor tarifare și că va trece la regimul tarifar comun al Uniunii Europene la momentul aderării, care este prevăzut pentru 2007, există o preocupare a părții americane ca aceste bariere să fie reduse gradual până la nivelul celor aplicate de UE. Această temă se află pe agenda discuțiilor bilaterale, atât cu Washington-ul, cât și cu Bruxelles-ul.

O altă temă importantă este legată de subiectul adopțiilor internaționale, mai ales în contextul noii legislații din România, care practic limitează semnificativ adopțiile

doar la rudele de gradul unu. Acest subiect se află însă în discuție, nu numai cu partenerii din Statele Unite, dar și cu alte state europene, precum Franța - fiind pe agenda recente vizite a premierului francez -, Spania, Italia, Israel și alte state. Principala preocupare în momentul de față nu este legată de contestarea unui act legislativ, care ține de voința legislativului fiecărei țări, fapt respectat inclusiv de membrii legislativului american. Problema majoră este aceea a cererilor de adopții înregistrate după instaurarea moratorului, în 2001, cu așteptarea că noua legislație va permite, în anumite condiții, adopțiile internaționale, dar care, conform actualei legislații, nu pot fi abordate în acest moment. Există câteva sute de familii americane și europene în această situație. Sunt situații în care familiile au avut șansa de a cunoaște copii, care acum se află în plasament familial. Există, uneori, suficiente rațiuni umanitare și emoționale, față de care partea americană manifestă interes și atenție, atât la nivel parlamentar, cât și la nivel guvernamental.

Am enumerat aici două exemple, cu titlu ilustrativ, cu precizarea clară că acestea nu țin de un diferend, o divergență sau de un obstacol, ci sunt teme față de care ambele părți caută soluții și care preocupă diferitele constituente de afaceri sau politice sau de tip umanitar în Statele Unite. Există și alte teme punctuale pentru care diverse segmente ale societății americane manifestă interes, de la problematica ecologică, până la cele legate de abordarea unor teme specifice în cadrul organizațiilor internaționale.

Ș.M.: Ce a însemnat pentru românul de rând vizita recentă a secretarului Apărării Donald Rumsfeld în țară și pentru viitorul acesteia în NATO?

S.D.: Vizita secretarului Apărării americane, Donald Rumsfeld, în România a avut o dublă componentă. A avut o componentă bilaterală, în prima sa parte, prin prezența oficialului american la Constanța și luarea contactului cu facilitățile logistice și militare românești din zona Mării Negre, și la București, unde a avut întâlniri cu președintele României, cu ministrul Apărării, cu ministrul Afacerilor externe, cu veterani români în lupta împotriva terorismului. Vizita a avut, de asemenea, și o componentă multilaterală prin faptul că

secretarul american al Apărării a participat, la Poiana Brașov, la Reuniunea miniștrilor apărării ai statelor membre NATO. Fiecare dintre aceste momente are semnificația sa.

Din punct de vedere bilateral, aceasta este prima vizită a unui secretar american al Apărării, după aderarea României la NATO și pune în evidență interesul american pentru valorificarea în plan strategic și militar a atuurilor României.

Din punct de vedere multilateral, este extrem de important de semnalat că prima Reuniune a miniștrilor apărării din statele membre NATO, de după Summitul de la Istanbul, la care cele șapte noi state membre invitate la Praga, au participat ca membri cu drepturi depline, a avut loc în România. Acest fapt semnifică că, nu numai la nivelul relației bilaterale cu SUA, dar și la nivelul relației transatlantice, în contextul NATO, există un interes pentru valorificarea potențialului românesc. Ce înseamnă pentru cetățeanul român? Înseamnă certitudinea unor garanții de securitate date de Alianță și de Statele Unite, în mod implicit o creștere a statutului României în plan internațional dar și în plan regional și, în ultimul rând, prin efectele directe și indirecte, un spațiu mai atractiv pentru afaceri, pentru rețeaua de dezvoltare a potențialului logistic al României în plan strategic și civil. Pe scurt, mai multă securitate, atractivitate economică și, implicit, mai multă prosperitate pentru cetățeanul român.

Ș.M.: Cum se împacă beligeranța actuală administrației americane, mai ales în ceea ce privește

zona Orientului Mijlociu (Afganistan, Irak), cu politica României care a fost și rămâne în bună măsură pacifistă?

S.D.: Sigur, în primul rând aș dori să fac precizarea că, între cele două calificări, de beligeranță pură sau pacifism pur, există multe nuanțe. Aș fi extrem de precaut în a da evaluări extreme în acest sens. Este știut faptul că dumneavoastră, care ați trăit evenimentele din 11 septembrie, chiar în New York, înțelegeți foarte bine esența reacției americane față de terorism. Este, într-adevăr, o declarație și o acțiune de război împotriva terorismului, însă, nicicum, nu este vorba de o beligeranță intrinsecă, unidirecțională ori lipsită de discernământ. Administrația Bush a declarat, într-adevăr, război terorismului și în acest sens trebuie privită atitudinea Administrației americane. Sigur că, în același context, este de necontestat atitudinea consecventă a României pentru un climat de pace și securitate, atât în plan regional cât și în plan mondial. România face parte dintre acele țări care prețuiesc pacea și stabilitatea, însă a recunoscut și recunoaște pericolul terorist, așa cum a recunoscut și recunoaște, prin propria experiență, efectele unui regim dictatorial și de teroare. În acest context, România a participat, dinainte de 11 septembrie, la operațiuni de stabilizare și de menținere a păcii, în zone precum Kosovo, Bosnia, Angola și altele, iar după atacurile teroriste din 11 septembrie s-a implicat în operațiunea Enduring Freedom din Afganistan, precum și în etapa post-conflict, de stabilizare a Irakului.

Ș.M.: Care credeți că a fost factorul principal

care a contribuit la succesul republican și la realegerea președintelui Bush săptămâna trecută?

S.D.: După cum știți, acest subiect este în continuare deliciul analiștilor politici și este destul de dificilă realizarea unei sinteze a părerilor care s-au exprimat în acest sens. Este adevărat, însă, că atât campania electorală, cât și alegerile au fost strânse. Pe de altă parte, este la fel de adevărat că victoria președintelui Bush a fost clară, beneficiind atât de votul electoral cât și de cel popular. Iar din evaluările analiștilor politici rezultă că un mesaj republican axat pe valori, consecvența atitudinii și acțiunilor politice, leadership în lupta împotriva terorismului, în contextul preocupărilor pentru securitatea Statelor Unite și asigurarea unui climat de stimulare a liberei inițiative în domeniul afacerilor, coordonat cu un management de campanie care s-a axat pe principiul desfășurării unei campanii în comunitate, de la om la om, sunt aspecte care au jucat un rol semnificativ. Sigur că după această campanie intensă, există o așteptare pentru o politică de creare a punților între cele două partide. Ca o țară care a promovat o relație strânsă cu SUA în decursul mai multor administrații și care și-a promovat consecutiv interesele în legislativul american, atât pe lângă parteneri, membri ai Partidului Democrat cât și ai Partidului Republican, România urmărește cu interes această evoluție spre teme comune și spirit bipartisan.

Ș.M.: Ce ar putea învăța compatrioții noștri din alegerile prezidențiale americane încheiate cu o săptămână în urmă?

S.D.: Faptul că dincolo

de intensitatea campaniei electorale au existat o disciplină și o corectitudine remarcabile. De asemenea, numărul de participanți la vot a fost impresionant și cozile la centrele de votare au fost impresionante. Acestea reflectă interesul și activismul politic american și, nu în ultimul rând, faptul că exercițiul electoral rămâne esențial pentru democrație. Aș semnală aici declarația senatorului Kerry care a spus că în alegerile americane nu există învingători și învinși, ci un singur câștigător, care este societatea americană.

Ș.M.: S-a vorbit mult în diaspora noastră despre modul de votare cu ocazia alegerilor generale din România. Au existat de asemenea zvonuri conform cărora alegerile vor avea loc numai la Ambasada României de la Washington. Puteți clarifica aceste aspecte și să explicați care va fi modul de organizare?

S.D.: Potrivit legii, pentru a asigura accesul cât mai larg al românilor din spațiul american la alegerile parlamentare și prezidențiale, pe data de 28 noiembrie 2004, vom organiza secții de votare la sediile Ambasadei, ale Consulatelor Generale precum și la Consulate Onorifice ale României, pentru zonele în care acestea funcționează.

Procesul de votare propriu-zis va avea loc duminică, 28 noiembrie, între orele 7:00 și 21.00 (ora locală), precum și în data de 12 decembrie, în cazul unui al doilea tur de scrutin.

Astfel, cetățenii români care au împlinit vârsta de 18 ani la momentul alegerilor vor putea vota la una dintre aceste secții de votare organizate în cadrul reprezentanțelor diplomatice românești, pe baza unui document de identitate, fie acesta pașaportul simplu, de serviciu, diplomatic sau titlul de călătorie.

De asemenea, pentru o cât mai bună informare a cetățenilor români asupra modului de desfășurare a alegerilor, am pus la dispoziție pe website-ul Ambasadei - www.roembus.org - adresele centrelor de votare precum și hărți privind localizarea acestora și direcțiile de deplasare.

Așadar, îi încurajăm pe toți românii aflați în Statele Unite în ziua alegerilor, să vină la Ambasadă sau la oricare dintre Consulatele Generale sau Onorifice ale României, unde se vor organiza secții de votare, pentru a-și

exprima propriile opțiuni.

S.M.: Fără a folosi globul magic de cristal de data aceasta, cine va câștiga alegerile din România la sfârșitul lunii?

S.D.: Dumneavoastră îmi cereți să fiu Oracol! Ce vă pot spune este că, fără îndoială, sunt convins că, și în urma alegerilor din acest an, va câștiga o dată în plus democrația din România.

Ș.M.: Care credeți că va fi viitorul relațiilor româno-americane în următoarea perioadă? Cât de dependente credeți că sunt ele de partidele care vor fi la guvernare în SUA sau în România?

S.D.: Este important de semnalat că, din perspectiva alegerilor americane, există toate condițiile pentru continuitate consecventă a relațiilor bilaterale.

Avem câteva proiecte comune majore privind potențarea semnificației strategice a României, cu relevanța pentru zone din vecinătatea noastră, în special Balcanii de Vest și zona Mării Negre, în care România și SUA cooperează pentru promovarea stabilității, democrației și economiei de piață. Prin sprijinul SUA a fost creat Centrul SECI, care prin rolul său instrumental în combaterea criminalității transfrontaliere, își dovedește, de asemenea, relevanța.

Există deja un interes afirmat pentru facilitățile logistice și militare pe care le oferă România, în probleme de securitate. Există un curs ascendent al relațiilor de afaceri cu un portofoliu extrem de divers, de la domeniul tehnologiei informaționale - și așa aminti aici, companii precum Solectron, Hewlett-Packard și Oracle - la domeniul aeronautic - și așa menționa compania General Electric - și domenii precum cele ale bunurilor industriale și de consum, în care activează companii precum Timken, Coca-Cola, Philip Morris sau domeniul agriculturii, un exemplu reprezentativ fiind, în această categorie, compania Smithfield.

Important de semnalat este faptul că urmărim ca, pe baza consolidării relațiilor politice și economice, să ne axăm pe consolidarea relațiilor la nivel de comunități, la nivel cultural, chiar și la nivel uman. Iar aici parteneriatul cu dumneavoastră, presa româno-americană, și cu comunitățile românești rămâne esențial.

To His Excellency
Sorin Ducaru
With best wishes,

George W. Bush